

C149 – SLAN6

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

10 maart 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

INHOUD

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de vorstschade in land- en tuinbouw	1
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over bijkomende maatregelen ter bestrijding van de crisis in de landbouwsector	
Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over problemen in de zuivelsector	
Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over problemen in de varkenssector	2
Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de warrelnetten	6
BIJLAGE	
Bijlage bij de interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de vorstschade in land- en tuinbouw	11

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de vorstschade in land- en tuinbouw

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de koudegolf heeft een aantal land- en tuinbouwsectoren bijzonder getroffen. Ik kan er niet onmiddellijk een volledig beeld van krijgen.

In Limburg zijn er temperaturen gemeten tot -20 graden in de weerstations. Men spreekt over temperaturen tot -28 graden op de bodem. In West-Vlaanderen zou de temperatuur wat milder zijn geweest, maar in het algemeen is er in heel Vlaanderen schade als gevolg van de strenge vorst. We waren dat niet meer gewoon. Dat speelt ook een rol.

Ik heb de sectoren eens gecontacteerd. Ze zeggen dat er in de groenteteelt heel wat schade is bij de kwekers van prei, spruiten en savooikolen, de wintergroenten bij uitstek. Men zegt dat 80 percent van de prei als verloren moet worden beschouwd.

De tweede sector die zwaar is getroffen, ook bij ons in de Zandleemstreek, is die van de boomkwekerijen. We stellen zeer zware schade vast als gevolg van het bevriezen van de bladhoudende planten. Ook in veel privé-tuinen zijn dergelijke planten, zoals laurier en liguster, zwaar beschadigd. In de fruitsector is er schade in de kwekerijen en bij heel jonge aanplantingen van peren, kersen en appels, omdat het cambium zou zijn beschadigd, een noodzakelijke weefsellaag in de planten die onder andere zorgt voor de diktegroei van de wortel en de stengel. Het zal de volgende weken nog afwachten zijn wat de reële schade is.

In Nederland en andere Europese landen wordt er een bijdrage van de overheid gevraagd door de getroffen sectoren. Deze vraag wordt ook bij ons gesteld. Er wordt verwezen naar de zomer van 2006 toen een hittegolf werd gevolgd door een periode van overvloedige regenval. Toen heeft het Rampenfonds een bijdrage gegeven. Voorlopig is dit weliswaar nog een federale bevoegdheid.

Mijnheer de minister-president, hebt u zicht op de totale schade in de Vlaamse land- en tuinbouw als gevolg van

de vorst? Zijn er maatregelen mogelijk of zijn er al maatregelen getroffen voor de getroffen landbouwers? Bestaat er een mogelijkheid om een financiële vergoeding te krijgen via het Rampenfonds, of zijn er andere dan Vlaamse steunmaatregelen mogelijk? Zijn er in die zin al onderrichtingen gegeven aan de gemeentebesturen om de gemeentelijke schattingscommissies aan het werk te zetten?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer Sauwens, het is gebruikelijk dat de administratie dat van zeer nabij opvolgt. Er is een rondvraag geweest inzake de vorst. U hebt terecht gevoeld dat die het hardst heeft toegeslagen in de provincie Limburg. In de provincies Oost- en West-Vlaanderen zijn de vorsttemperaturen iets milder geweest voor de gewassen. In tegenstelling tot Limburg, Vlaams-Brabant en Antwerpen werden in West- en Oost-Vlaanderen de schattingscommissies niet opgeroepen om vorstschade vast te stellen. De schade is er duidelijk beperkter dan in de andere provincies.

In Limburg werd een vrij strenge vorst opgemeten en is er veel schade vastgesteld aan fruitplantages, vollegrondsgroenten, de boomkwekerij- en de sierteeltsector, zelfs in die mate dat gewag wordt gemaakt van volledig verloren percelen. Een voorzichtige raming schat het verlies op 20 tot 22 hectare, enkel in de sierteelt en de boomkwekerij. Ook in de vollegrondsgroenteteelt is een aanzienlijk areaal verloren gegaan: een honderdtal hectare prei en een dertigtal hectare kolen.

In een aantal gemeenten zijn er commissies bijeengeroepen in het kader van de vorstschade. In de provincie Vlaams-Brabant gebeurde dat in Bierbeek, in de provincie Antwerpen in Koningshooikt, Mechelen, Houtvenne en Wiekevorst en in de provincie Limburg in Kinrooi en Bocholt. Er worden momenteel nog uitnodigingen verstuurd voor het bijeenroepen van die commissies.

Ik heb een volledig overzicht van grasland, boomkwekerij, fruit, groenten en granen. Misschien is het niet nodig dat helemaal te overlopen.

De voorzitter: We zullen dat overzicht als bijlage aan de Handelingen toevoegen.

Minister-president Kris Peeters: Ik zal het zo dadelijk overmaken. Volgens de gegevens van het Proefcentrum Fruitteelt in Sint-Truiden heeft het onafgebroken gevrozen van 26 december 2008 tot en met 11

januari 2009. Op 7 januari 2009 werden in Limburg de laagste temperaturen opgemeten. Al deze gegevens zijn hier netjes opgesomd. Tenzij u erop aandringt, is het niet noodzakelijk om dat nu uitvoerig toe te lichten.

Uw tweede vraag is zeer pertinent. Er is schade vastgesteld, voornamelijk in de provincie Limburg, en al naargelang de teelt is de schade groter of beperkter. U hebt er terecht naar verwezen dat de bevoegdheden zich op het federale niveau situeren. De eerste mogelijke maatregel is het verlenen van uitstel van aflossing op lopende kredieten met steun van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Dat wordt geval per geval bekeken. Verder blijft de investeringssteun bestaan voor het aanplanten van houtig fruit.

In het kader van het Vlaamse herstelplan voor de land- en tuinbouw is in een aantal zaken voorzien. De VLIF-kapitaalpremie ten belope van 7,5 miljoen euro wordt versneld uitbetaald in maart en april, er kan op een soepeler manier uitstel van aflossing worden toegekend enzovoort. Al die elementen zijn in uitvoering. Dat wordt van dag tot dag opgevolgd.

In verband met het Rampenfonds hebt u zelf al opgemerkt dat er een financiële tegemoetkoming kan gebeuren mits voldaan is aan een aantal voorwaarden. De erkenning van een gebeurtenis als landbouwramp wordt nog steeds geregeld door een in de ministerraad overlegd koninklijk besluit op voordracht van de federale minister.

Naar aanleiding van uw vraag kan ik die elementen ook overmaken aan de bevoegde federale minister, mocht hij die nog niet hebben, en zal ik melding maken van uw vraag.

Als er een gebeurtenis is die aanzienlijke schade aan teelten heeft aangericht, zal de provinciegouverneur de gemeentebesturen eraan herinneren dat er verschillende stappen nodig zijn om die gebeurtenis als landbouwramp te laten erkennen. Elke gemeente heeft een commissie die de schade aan de teelten vaststelt en een procesverbaal opmaakt, dat dan aanleiding kan geven tot aftrek van bijzondere opbrengstverliezen of tot een vermindering van de onroerende voorheffing. Ook die procedure zullen we van zeer nabij opvolgen.

De voorzitter: Ik wil u enkel nog vragen, mijnheer de minister-president, om de commissie te informeren over de verdere contacten met uw federale collega, eventueel via het secretariaat van deze commissie.

Het incident is gesloten.

– *De heer Stefaan Sintobin treedt als waarnemend voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over bijkomende maatregelen ter bestrijding van de crisis in de landbouwsector

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over problemen in de zuivelsector

Vraag om uitleg van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over problemen in de varkenssector

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, dit onderwerp is niet nieuw. Zowel in deze subcommissie als in de plenaire vergadering hebben meerdere collega's en ikzelf de minister-president reeds ondervraagd over de ernstige crisis die de land- en tuinbouwsector vandaag doormaakt.

Mijnheer de minister-president, u hebt in deze commissie, en daarna meer uitgewerkt in de plenaire vergadering, een herstelplan aangekondigd voor de land- en tuinbouwsector. We vernamen onder meer dat er enerzijds voor 20 miljoen euro versnelde uitbetalingen zouden gebeuren voor diverse Vlaamse maatregelen en dat er anderzijds 500 miljoen euro aan Europese middelen voor de gehele unie worden uitgetrokken voor het aanpakken van nieuwe uitdagingen op het vlak van klimaat, biodiversiteit, waterbeheer en de herstructurering van de zuivelsector.

De landbouworganisaties zijn tevreden met deze stappen, maar vragen, gezien de bijzonder uitzonderlijke situatie, meer.

Twee kleinere elementen die in de vorige discussie aan de orde waren, waren de Rendac-factuur en de waterfactuur, die heel wat zorgen baren in de sector. U hebt de belofte gedaan dat u dat verder zou bespreken met minister Crevits en dat er mogelijk bijkomende maatregelen zouden worden genomen.

Ik wil bijzondere aandacht vragen voor de waterfactuur, omdat die bijna algemeen is in de sector en voor vele bedrijven ernstige zorgen meebrengt. Die

factuur komt bovendien elk jaar terug, en in de meeste gemeenten zal ze ook jaarlijks zwaarder worden.

Er zou ook contact worden opgenomen met de federale overheid om maatregelen te treffen op het vlak van exportkredieten en exportkredietverzekeringen, die onder meer belangrijk zijn voor de varkenssector en andere sectoren in de land- en tuinbouw die veel exporteren.

Mijnheer de minister-president, wat is nu de precieze stand van zaken? Is er reeds overleg geweest met minister Crevits over de eerstgenoemde punten? Hebt u al overlegd met de federale collega's? Werden er reeds afspraken gemaakt? Zo ja, welke? Wat is de timing voor de verdere implementatie van dit herstelplan en eventuele bijkomende maatregelen?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister-president, wat de heer De Meyer heeft gezegd, klopt voor de landbouwsector in zijn geheel. Voor de onderdelen zuivel en varkens wordt het vandaag wel heel serieus nu de crisis daar heeft toegeslagen.

Vorige week nog was er een programma over de varkenssector op tv. Enkele mensen vertelden toen wat zij momenteel meemaken. Het is geen probleem van vandaag of gisteren, het sleept al enkele jaren aan. We kennen de problemen, maar ze worden vandaag heel acuut. De voorspellingen voor de volgende maanden zien er niet goed uit. Heel wat bedrijven staat het water al aan de lippen en zij zullen moeten stoppen. De sector kan een zware klap krijgen. We mogen niet uit het oog verliezen dat als die sector verdwijnt, ook bedrijven naast de varkenssector mee de dieperik in gaan.

Mijnheer de minister, de varkenssector vraagt zeer dringend antwoord op een aantal vragen. Wat gaat u doen op korte termijn? Worden er acties ondernomen om de prijzen te beïnvloeden en eventueel de export te bevorderen? Er zijn vooral problemen bij de export naar de oosterse landen. Hoe zit het in Europa? Is de zaak al aangekaart? Doet men voorstellen om de sector tijdelijk te helpen? Meestal zijn die problemen tijdelijk, maar daar zijn we niet zeker van. Kunnen we er iets aan doen?

De tweede sector die gebukt gaat onder de zware crisis, is de zuivelsector. Wij weten al een tijdje dat er plannen nodig zijn om de quota-afschaffing op te vangen. Intussen weten we dat het quotum in Vlaanderen zelfs niet wordt gehaald. Maar zelfs al melkt men die quota niet vol, dan nog zitten we met een serieus probleem bij de export en de prijzen. De prijzen staan de laatste maanden sterk onder druk en misschien ook de komende tijd.

Mijnheer de minister, gaan er stemmen op om op Europees vlak opnieuw te denken aan de quotaregeling?

Zouden we dat niet toch nog wat moeten invoeren? Of zullen we dat vrij laten? Wanneer zal dit gebeuren en op welk niveau? Is de regering zich ervan bewust dat het gebruiken van de instrumenten van interventie en subsidiëring veeleer de industrie dan de landbouwers ten goede komt? Staan de massale onvoorwaardelijke inspanningen die de regering doet om een bedrijf met enkele duizenden werknemers te redden, niet in schril contrast met het schuchter studeren en consulteren met betrekking tot de crisis? We kunnen zeggen dat we het nog eens zullen bestuderen en nog eens een onderzoek doen, maar we hebben niet meer zoveel tijd. In plaats van daaraan centen te besteden, zouden we die beter rechtstreeks naar de sector leiden.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik sluit me aan bij de bezorgdheden die de collega's uitdrukken. We kunnen hier elke dag vragen om extra maatregelen. We zitten effectief in een zware crisisperiode. De sector glijdt verder en verder af.

Enkele weken geleden heb ik gevraagd om extra maatregelen te nemen voor de zuivelsector. Op Europees niveau zijn er enkele genomen. Ik heb gevraagd of er voor de melkquotumreglementering bijstellingen moeten gebeuren. Er zou worden onderzocht of er kostenbesparende maatregelen genomen kunnen worden in het kader van de melkquotumreglementering. De maatregelen die de kosten opdrijven zouden worden onderzocht. Is er iets meer over geweten? Wat is de stand van zaken? Worden er stappen ondernomen?

Vorige keer is er geantwoord dat u vanuit Vlaanderen bij Europa de bezorgdheid over de varkenssector hebt overgebracht. Er is toen gezegd dat Europa heeft geantwoord dat de varkenssector vandaag nog niet in een crisis zit die de varkenscyclus niet zou volgen. Wij hebben toen gevraagd om dat zeer nauw op te volgen, omdat wij vanuit de sector ervaren dat men al heel lang in een dal zit en het heel moeilijk wordt om daar uit te raken en er economisch weer bovenop te komen.

Ik heb ondertussen ook een aantal internationale contacten gehad binnen en buiten Europa. Vorige week heb ik een kijkje genomen in Israël. Ik heb gemerkt dat de crisis in andere Europese landen, zoals Polen, Italië of het Verenigd Koninkrijk, zwaar te voelen is. Dit geldt zeker ook voor de varkenssector. Ik heb gevoeld dat buitenlandse politici het belangrijk vinden stappen te zetten. Ik zou de minister-president dan ook willen vragen of dit dossier is geëvolueerd. Kunnen op dat vlak nog stappen worden gezet?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, we zijn natuurlijk allemaal met de economische

crisis begaan. Spijtig genoeg baart ook de situatie in de land- en tuinbouw ons zorgen. Vooral de melkveehouderij en de varkenssector worden het meest getroffen.

Ik heb naar aanleiding van een actuele vraag al eens verklaard dat we nu gelukkig niet met een sterk gestegen aanbod worden geconfronteerd (*Hand. VI. Parl. 2008-09, nr. 29*). Dit is doorgaans de oorzaak van een slechte prijsvorming. Nu is dit niet het geval. Eigenlijk gaat het om een volledige terugval van de vraag. Hier zijn verschillende redenen voor. Er is een economische malaise. Bovendien zitten we in het bijzonder in Oost-Europa en in Rusland met de depreciatie van een aantal munten. Ook de positie van de landen die deel van de eurozone uitmaken, speelt een rol. Voor de landbouw hebben al deze elementen een cumulerend effect. Ze maken het onze landbouwers in elk geval bijzonder moeilijk.

Ik heb het Vlaams herstelplan land- en tuinbouw 2009 al eens tijdens een plenaire zitting toegelicht. Ik zal die toelichting hier nog eens laten ronddelen. Iedereen moet immers weten waarover we spreken. Ik weet niet of iedereen over die tekst beschikt.

Het gaat in elk geval om 20 miljoen euro. De heer De Meyer heeft me erop gewezen dat ik niet morgen moet communiceren over vragen die me vandaag worden gesteld. Indien ik nu iets weet, moet ik dat nu zeggen en niet tot morgen wachten. (*Opmerkingen van de heer Jos De Meyer*)

Mijnheer De Meyer, als voorzitter moet u namens de collectiviteit spreken.

Een aantal mensen hebben om bijkomende maatregelen gevraagd. Ik ben hier, naar aanleiding van een actuele vraag, al eerder op ingegaan.

De exportkredietverzekeringen zijn hier al aan bod gekomen. Mijn kabinet heeft contact met de federale overheid opgenomen. De Nationale Delcredere dienst zou op dit vlak een rol kunnen spelen. We hebben contact opgenomen met die dienst, en federaal vicepremier Didier Reynders onderzoekt dit. We hebben al vermeld welke initiatieven in Frankrijk zijn genomen. Nu vicepremier Reynders misschien een welbepaald dossier achter zich kan laten, kan hij zich ongetwijfeld op dit dossier werpen en in dit verband duidelijkheid scheppen.

Daarnaast is me gevraagd de factuur van Rendac niet te laten oplopen. Ik heb al eerder verklaard dat ik in dit verband contact met minister Crevits zou opnemen. Dit is ondertussen gebeurd. Ze heeft hierover duidelijkheid gecreëerd. Aangezien het misschien over haar budget gaat, is het nu haar taak dit te finaliseren en bekend te maken. Dit zou binnen een termijn van twee weken moeten gebeuren. Indien ik hier vanuit een budgettaire

invalshoek bij zou worden betrokken, zullen we dit uiteraard samen bekendmaken.

De waterfactuur is eveneens al ter sprake gekomen. Het lijkt me minder evident om op dit vlak initiatieven te nemen. De vragen zijn duidelijk gesteld. Wat Rendac betreft, zou binnen twee weken een antwoord moeten volgen. Ik ben vrij hoopvol. Ik hoop in elk geval dat dit antwoord goed zal worden geformuleerd.

Wat de zuivelsector betreft, zitten we met de problematiek van de restauratie van de quota. Indien de heer Wymeersch hier zou zijn, zou hij nu zeker het woord hebben genomen. Ik heb begrepen dat de rest van zijn partij zijn standpunt deelt. (*Opmerkingen van de voorzitter*)

Zijn partij is het eens met de mening die hij in dit verband heeft verkondigd. Ik heb begrepen dat dit eigenlijk steeds het geval is geweest. Ik heb in dit verband een overzicht gegeven. De Europese Commissie heeft beslist de quota vanaf 2015 niet te verlengen. We hebben in deze commissie al over de Health check gediscussieerd. We zijn erin geslaagd de vetcorrectiecoëfficiënt aan te passen.

Wat de specifieke vraag van mevrouw Rombouts betreft, heb ik een voorstel gedaan. De Inspectie van Financiën moet zich hierover uitspreken. Daarna moet de Vlaamse Regering definitief duidelijkheid scheppen. Pas nadien wil ik daarover communiceren. Ik hoop dat iedereen daar begrip voor heeft. Ik wil geen zaken verkondigen die nadien niet door de hele Vlaamse Regering gedragen blijken. We zijn daar dus ook mee bezig en ik hoop dat er binnen de veertien dagen of drie weken kan worden gefinaliseerd. We volgen dit heel nauwlettend op.

Mijnheer Callens, u vermeldde in uw vraag dat subsidiëring veeleer de industrie dan de landbouwers ten goede komt. Ik kan u vertellen – en in het documentje dat ik u kan bezorgen, wordt dit wat uitgebreider toegelicht – dat Europa in zijn herstelplan bekend heeft gemaakt dat er 1,25 miljard euro beschikbaar wordt gesteld voor het Europees plattelandsbeleid. We hebben het daar al over gehad. Eén derde is bedoeld voor de Health Checkuitdagingen, waarvan de herstructurering in de zuivelsector er één is. We zijn er momenteel volop mee bezig om ons daarop in te schrijven.

Ik wil hier toch nog eens onderstrepen dat we er alles aan doen - niet alleen voor de grote, maar ook voor de kleine ondernemingen, niet alleen voor de automobielenindustrie, maar ook voor de landbouw, voor alle sectoren en voor iedereen met een toekomst na deze economische crisis - om ondersteuning te bieden in deze moeilijke tijden. We doen wat we kunnen. Als wetgevende macht is het natuurlijk uw terechte taak om

ons aan te porren en ervoor te zorgen dat wij het maximale uit de brand te slepen.

Voor wat de zuivelsector betreft, hebben we al heel wat zaken gedaan, niet alleen op Europees niveau, maar ook op Vlaams niveau. Over het nemen van bijkomende maatregelen kan ik maar praten als die ook in de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd.

We doen natuurlijk hetzelfde voor de varkenssector, want ook die heeft het verschrikkelijk moeilijk. Ik heb op Europees niveau aangedrongen, maar deze kwestie ligt iets gevoeliger. De Europese Commissie en de bevoegde Commissaris zagen geen heil in het nemen van nieuwe maatregelen of in het opnieuw in het leven roepen van maatregelen. Wij blijven erop aandringen. Ik heb zelfs samen met mijn federale en Waalse collega's Sabine Laruelle en Benoît Lutgen een brief geschreven om dit opnieuw aan te kaarten. Het is heel belangrijk dat de federale en de Vlaamse Regering erop aandringen dat Europa bijkomende maatregelen treft. Maar goed, voorlopig werd dit nog niet gefinaliseerd op Europees niveau, men blijft heel weigerachtig, u kent de varkenscyclus en andere zaken die men er dan bijhaalt.

We moeten dit elke dag opnieuw opvolgen en bekijken hoe ernstig de situatie is. Ik begrijp trouwens heel goed hoe delicaat de situatie is waarin de bedrijven, zeker die uit de varkenssector, zich bevinden.

Inzake de acties om export te bevorderen, blijven we aandringen op exportrestituties, voor wat de varkenssector betreft, op Europees niveau. Ook het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) is heel belangrijk. Ik heb de opdracht gegeven om een extra inspanning te doen om onze exportmarkten te bewerken.

Op het Europese forum hebben we gedaan wat we konden om het Europees beleid tijdelijk bij te sturen of om bijkomende maatregelen te treffen. We zullen dat blijven doen, zolang de economische crisis ook in de land- en tuinbouw heerst en vooral in de varkens- en zuivelsector.

Mijnheer De Meyer, voor wat de rest betreft, hebben we binnen enkele weken antwoord inzake bijkomende maatregelen.

Mevrouw Rombouts, wat de hele problematiek van de melkquota betreft, ligt het dossier nu bij de Inspectie van Financiën. We zullen er binnenkort definitief over kunnen beslissen.

Mijnheer Callens, wat Europa betreft, is uw zorg inzake de varkenssector heel terecht. Ik zal er blijven aandringen op maatregelen. Op 23 maart is er een nieuwe vergadering van de Europese Landbouwrada. Daar zullen we dit opnieuw, en hopelijk met meer succes, aankaarten. Het is spijtig genoeg niet alleen een probleem van

de Vlaamse landbouwbedrijven: we moeten op Europees niveau beslissingen nemen, boven of naast de beslissingen die wij hier al hebben genomen en nog zullen nemen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst de minister-president bedanken voor zijn antwoord, maar ook voor de dagelijkse zorg die hijzelf en zijn kabinet besteden aan de opvolging van de financieel-economische crisis in Vlaanderen en specifiek voor de zorg die bij als minister van Landbouw besteedt aan de crisis die de land- en tuinbouwsector treft.

Mijnheer de minister-president, ik dank u voor het antwoord dat u geeft in verband met de opvolging van twee sectoren: de varkenssector en de zuivelsector. We nemen nota van uw antwoord, en we hopen dat bijkomende gesprekken nog tot betere resultaten zullen leiden. We nemen er ook nota van dat VLAM maximaal, en in deze periode nog meer dan anders, wordt ingezet om de afzet te bevorderen.

Wat de twee specifieke dossiers betreft waar ik even opnieuw aandacht voor vroeg, begrijp ik voor het dossier-Rendac dat minister Crevits ons, eventueel samen met u, binnen twee à drie weken zal meedelen welke maatregelen er mogelijk zullen zijn. Daarnaast wil ik toch nogmaals bijzondere aandacht vragen voor de waterfactuur, om verschillende redenen: deze factuur treft in het bijzonder de land- en tuinbouwsector, en bovendien is het de voorganger van minister Crevits die deze problematiek het beste kent, aangezien hij mede verantwoordelijk is voor de invoering van die waterfactuur destijds. Bovendien is deze factuur, die de land- en tuinbouwsector krijgt, ook voor de eigen waterwinning. Ook al wordt er niet rechtstreeks geloosd – want dat is verboden en kan dus niet gebeuren –, toch krijgen ze een eigen factuur voor eigen waterwinning, met alle gevolgen van dien.

Bovendien stijgt de factuur elk jaar. Binnen de sector is het bijzonder moeilijk om aan de mensen uitgelegd te krijgen waarom zij geconfronteerd worden met deze specifieke factuur. Ik vat dit heel kort samen in mijn repliek omdat mijn spreektijd beperkt is. Ik geef dit mee om nogmaals aan te dringen op verdere gesprekken met minister Crevits.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Een landbouwer die heel veel water verbruikt, of hij het nu zelf oppompt of het afkomstig is van een watermaatschappij, en die zelf het water zuivert, hoeft die kosten niet te betalen. De stijging van de factuur van de laatste jaren komt eigenlijk door de kosten van de zuivering. Degenen die heel veel

water verbruiken, kunnen daar met kleine ingrepen aan ontsnappen.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer Callens, het is genuanceerder dan wat u nu zegt. Deze discussie zou ons vermoedelijk te ver leiden, maar ik denk dat het genuanceerder, complexer en duurder is dan u het voorstelt.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor het antwoord. Als we allemaal eerlijk zijn en we horen en lezen wat er in de sector gebeurt, en als dat maar voor 70 percent waar is, denk ik dat Rendac en de waterfactuur maar enkele druppels op een hete plaat zijn. Er rijzen andere serieuze problemen binnen die twee sectoren.

Mijnheer de minister-president, mag ik een suggestie doen? Het lijkt mij interessant om bijvoorbeeld voor die twee sectoren een soort crisiscommissie op te richten voor de eerste weken, waar we met elkaar aan tafel kunnen zitten, en dan denk ik aan de commissieleden en vooral aan mensen van het kabinet, de organisaties van de varkenssector en de melksector. Ik weet wel dat u regelmatig met die mensen aan de tafel zit. We zouden dat kunnen doen met gesloten deuren en niet met veel pers erbij, om te bespreken wat we er fundamenteel aan kunnen doen gedurende de eerste maanden, misschien wel de moeilijkste maanden voor die sector.

De voorzitter: Mijnheer Callens, wat betreft uw voorstel over een crisiscommissie, veronderstel ik dat een aantal leden van deze commissie in een crisiscommissie zullen zitten na 7 juni.

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, de heer Callens en vele anderen schatten de situatie terecht ernstig in, daarom ook al die vragen. Het is heel belangrijk dat de juiste maatregelen worden getroffen, wat we ook doen. We voeren ook overleg: morgen is er nog overleg met de landbouworganisaties en anderen. We leveren de nodige inspanningen.

Ik ben nogal voorzichtig in verband met de oprichting van oorlogskabinetten en crisisverbanden. De toestand is ernstig. We moeten handelen. We zullen ook met de banken contact opnemen. We doen alles. Als het moet, zullen we hier, elke vergadering opnieuw, over de stand van zaken praten, zowel over wat uw inschatting en voorstellen zijn als wat wij hebben gedaan en waar we staan. Ik denk dat dat de beste manier is om deze zaak aan te pakken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Jos De Meyer treedt opnieuw als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de warrelnetten

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de minister-president, ik wil beginnen met te verwijzen naar twee gelijkaardige vragen die de heer Van Nieuwkerke aan uw voorganger heeft gesteld. Ik stel deze vraag omdat de Europese Commissie haar twijfels heeft over de wijze waarop Vlaanderen een aantal aanbevelingen of beloftes die ze heeft gedaan, in de praktijk zal uitvoeren. Op 17 oktober 2008 heeft de commissie een met redenen omkleed advies gegeven inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. De Commissaris van Leefmilieu, de heer Dimas, concludeert dat er onvoldoende zekerheid is dat de aangekondigde maatregelen voor de bescherming van de bruinvis in de haven worden aangenomen en uitgevoerd. België heeft twee maanden de tijd gehad om hierop te reageren, maar de commissie heeft geen reactie ontvangen.

De problematiek is erg actueel. Het kuitseizoen van de tong gaat van start, waardoor er heel veel bruinvissen zijn in de branding, in het eb- en vloedgebied voor onze kust. Een aantal van die bruinvissen spoelen elk jaar aan omdat ze verstregeld raken in de warrelnetten van, vooral, amateurvissers in het kustgebied. Het gaat hier dus niet over de beroepsvissers. Ook uit de voorgaande vragen blijkt dat dat soort netten zeer beperkt gebruikt wordt in België. Ik zal de cijfers hier niet citeren. Ze zijn erg uiteenlopend en afhankelijk van een aantal factoren. Die aangespoelde bruinvis, een zoogdier, verdrinkt als ze verstregeld geraakt in die netten. 73 percent van de aangespoelde bruinvissen is verstrikt geraakt in de warrelnetten. Ook zeehonden, die steeds meer voorkomen aan onze kust, raken verstrikt in diezelfde netten.

Mijnheer de minister-president, waarom is er geen reactie gestuurd naar de Europese Commissie over dat met redenen omklede advies? Welke bijkomende maatregelen zijn er al genomen om de bruinvissen en zeehonden te beschermen tegen de warrelnetten? Uw voorganger heeft gezegd dat de lengte en het aantal netten dat bij de strandvisserij mag worden gebruikt, zullen worden verlaagd. Het driemazig warrelnet, dat normaal gezien wordt gebruikt door beroepsvissers, zou worden verboden. Waarom wordt er geen verbod op warrelnetten ingevoerd?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Caron, er zijn heel wat

informele contacten geweest met de Europese Commissie. In het kader van het visserijbeleid heb ik al een aantal maatregelen genomen. Daar werd ook al naar verwezen. Indien zou blijken dat bijkomende maatregelen nodig zijn, dan zullen die ook genomen worden.

Dat kan enkel via het Soortenbesluit. Wij hebben in de informele contacten met de Europese Commissie verwezen naar het Soortenbesluit. Het ontwerpbesluit werd, op voorstel van minister Crevits, vrijdag goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het zal formeel worden meegegeeld aan de commissie. Het verschaft meteen ook de basis om niet alleen de problematiek van de bruinvis, maar alle problematieken betreffende Europees relevante soorten in goede banen te leiden.

Over enkele weken volgt er dan een formele pakketvergadering met de Europese Commissie over de hangende dossiers. Daar zal de stand van zaken opgemaakt en besproken worden. Het is dus niet zo dat we dat niet hebben opgevolgd. We hebben nu een instrument goedgekeurd.

Het besluit met betrekking tot de soortenbescherming en het soortenbeheer is noodzakelijk omdat er op dit moment geen echte wettelijke basis is binnen het natuurbeleid om in functie van de bescherming van bruinvis afspraken te maken, te monitoren, voorwaarden te stellen of eventuele verbodsbepalingen in te voeren. Nu is dat geregeld. Op basis van uw vraag is dat vrijdag ook goedgekeurd binnen de Vlaamse Regering.

Zoals u weet, heb ik al een aantal maatregelen genomen. Ik heb die maatregelen recent hernieuwd in het ministerieel besluit van 17 december 2008. Het gaat om maatregelen die betrekking hebben op het soort net dat gebruikt wordt, de lengte en de hoogte van de netten. Voor de maanden maart, april en mei gelden bovendien strengere maatregelen: de lengte van de netten per visser wordt gehalveerd.

Ik wil er ook op wijzen dat in geen geval alle strandingen van bruinvissen toegeschreven kunnen worden aan de strandvisserij. Uit gegevens op de website van de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee (BMM) voor 2008 blijkt dat van de 60 strandingen in 2008 minstens 33 van de kadavers zich reeds in staat van ontbinding bevonden, wat aangeeft dat die bruinvissen reeds langer gestorven waren en dus niet afkomstig zijn van bijvangst op het strand. Daarnaast zijn er nog vier heel jonge dieren en vijftien waarvan er geen gegevens bekend zijn. Het overgrote deel van de strandingen heeft dus niet te maken met bijvangst, maar wellicht wel met gewone natuurlijke sterfte op zee, waarna een aantal exemplaren aanspoelen.

Ik wil dit niet minimaliseren, integendeel. De vraag van de heer Caron is zeer terecht. We blijven dit van zeer

nabij opvolgen. Het is belangrijk dat we de juiste maatregelen nemen.

Naast de maatregelen vanuit mijn bevoegdheid voor visserij wordt er ook gewerkt op een ruimer niveau. Naast het Soortenbesluit gaat het immers ook om een opwaardering van de handhavingsorganisatie van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Op dit moment is er geen wettelijke basis binnen het natuurbeleid om een algemeen verbod op warrelnetten in te voeren. Zodra het soortenbesluit er is, ontstaat er een mogelijkheid om formeel afspraken te maken en vast te leggen met de groep van de hobbywarrelnetvissers over tijden en wijzen van warrelnetvisserij, om te monitoren in functie van de verplichtingen van de Habitatrichtlijn, en om desnoods extra voorwaarden op te leggen of te gaan verbieden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Het Soortenbesluit waar u naar verwijst, in welke fase van de procedure zit dat? Is dat een voorontwerp of een definitief besluit?

Minister-president Kris Peeters: Er is afgelopen vrijdag een principiële goedkeuring gegeven. Nu moet het nog de adviesorganen doorlopen, en nadien wordt het definitief.

De heer Bart Caron: Is het mogelijk om dat nu al mee te delen?

Minister-president Kris Peeters: De transparantie inzake het overmaken van documenten is nog nooit zo groot geweest in de Vlaamse Regering. Dus als u dat wilt hebben, kan ik u dat bezorgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

BIJLAGE

Bijlage bij de Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de vorstschade in land- en tuinbouw

Beknopt overzicht van de vorstschade bij verschillende teelten in Vlaanderen:

1/ Grasland:

Bij grasland is momenteel weinig schade zichtbaar behalve op de weidepercelen waar het gras te lang de winter is ingegaan. Het langere gras heeft de bruine kleur van afgestorven materiaal. De vraag die zich stelt is of ook het wortelgestel van dit gras is aangetast. Dit zal slechts merkbaar zijn bij de hergroei, van zodra één tot twee weken positieve nachtemperaturen zullen waargenomen worden.

2/ Boomkwekerij:

In de bosboomkwekerij is er wellicht weinig schade aan verplantbare planten. Het is echter nog veel te vroeg om dit vast te stellen, binnen een tweetal maanden zal de eventuele schade pas duidelijk worden.

In zaaibedden is de schade nog niet te meten, dit is pas mogelijk als de zaden beginnen te kiemen. Men verwacht mogelijk schade bij eik (Quercus) die voor de winter is gezaaid.

In de sector sierboomkwekerij werd wel vorstschade vastgesteld.

In de productiegebieden West- en Oost-Vlaanderen situeert de schade zich voornamelijk, bijna uitsluitend, in de containerteelt. De schade verschilt sterk van bedrijf tot bedrijf en is afhankelijk van het geteelde assortiment. Zo wordt de meeste schade vastgesteld bij Viburnum, Photinia, Ilex, Prunus, Erica, Hamamelis, Magnolia... Het zijn vooral de wortels die afgestorven zijn. De schade zal nog beter beoordeeld kunnen worden binnen een twee- à drietal weken. De schade in volle grond is wellicht zeer beperkt.

In het productiegebied Noord België is het Limburgse gebied, met uitlopers in de provincies Antwerpen en Brabant, het zwaarst getroffen. In tegenstelling tot de productiegebieden in West- en Oost-Vlaanderen beperkt de schade zich hier niet alleen tot de containerteelt, ook in volle grond wordt veel schade vastgesteld.

Ook in de fruitboomkwekerij is het nog wat te vroeg om de juiste schade op te meten.

3/ Fruit:

Volgens de gegevens van het Proefcentrum Fruitteelt in Sint Truiden heeft het onafgebroken gevroren van 26 december 2008 tot en met 11 januari 2009. Op 7 januari 2009 werden in Limburg de laagste temperaturen opgemeten (om 8 uur 's morgens onder thermometerhut -21°C, -23,4 °C op grasniveau en -25 °C op 40 cm hoogte). De opgemeten temperaturen waren het laagst in Limburg en omstreken.

Bij pitfruit stelt men tengevolge van het vriezen een verkleuring vast van de botten en schors. In sommige gevallen gaat zelfs de schors lossen. De schade is echter sterk verschillend van perceel tot perceel.

Momenteel is het moeilijk om een inschatting te maken van de gevolgen van de vrieskou op de toekomstige productie. Veel zal afhangen van het verloop van de bloeiperiode. Op takken die in het Proefcentrum in bloei werden getrokken wordt waargenomen dat een aantal bloemen achterblijven in ontwikkeling. Het uitlopen van de bloemen gebeurt evenwel op basis van de aanwezige reserves.

Net zoals in het jaar 1985 wordt de meeste schade verwacht op natte en lager gelegen percelen.

Bij kersen heeft het hout meer schade opgelopen. Bij takken die binnen gezet werden wordt echter een normale bloei vastgesteld. Net als bij pitfruit zullen ook hier de omstandigheden tijdens de bloei eventuele productieverliezen sterk kunnen beïnvloeden.

Bij ideale bloeiomstandigheden kan de productie nog meevallen en zullen de productieverliezen mogelijk beperkt blijven.

Bij aardbeien onder glas heeft men geen schade. Onder glas is het best mogelijk om de temperatuur rond het vriespunt te houden. In plastiectunnels echter heeft men deze mogelijkheid niet. Daardoor hebben sommige substraatteelten, onder andere op stellingen die onvoldoende afgedekt waren, vorstschade opgelopen. De vorstschade is sterk verschillend naargelang van de maatregelen die genomen werden.

Bij houtig kleinfruit zijn de containerteelten van bramen en frambozen het meest getroffen door de koude. De vaatbundels van deze planten zijn duidelijk beschadigd waardoor het nu afwachten is of deze gewassen in de loop van het voorjaar de tijd zullen krijgen om zich langzaam te kunnen herstellen.

4/ Groenten:

Er zijn heel grote regionale verschillen in schade aan de groenten als gevolg van de vorstperiode. In het westen (West-Vlaanderen en westelijk deel van Oost-Vlaanderen) is de schade relatief beperkt, terwijl in Limburg en regio Mechelen de vorstschade een veel grotere omvang heeft. Hierbinnen zijn er ook nog grote verschillen: in Limburg (regio Kinrooi) en op de lichte gronden van de Noord-Kempen – Hoogstraten is de schade het grootst maar hoe meer in richting van Mechelen of westelijk ervan (Klein Brabant) gegaan wordt, hoe minder groot de vorstschade. Binnen de regio Mechelen zijn er ook verschillen die vooral gebonden zijn aan de bodemsoort (hoe lichter de grond hoe groter de schade).

Bij prei (verse markt) is er in het westen van het land gemiddeld 20 % gewichtsverlies.

In het oosten van het land zijn er verliezen van 50 tot 100 %.

Ook de kwaliteit is sterk gedaald. Er is amper Flandria prei aanwezig op de Mechelse Veilingen. Dit vergroot de schade van de vorst: weinig kilogram en lage kwaliteit. Prei in Limburg is amper nog te oogsten of markt klaar te maken. Om toch iets te kunnen vermarkten is op de Mechelse Veilingen gestart met de verkoop van ingekorte prei. De afzet is moeilijk wegens het vermoeden van mindere kwaliteit.

Bij spruitkool (verse markt) is er in het westen van het land geen schade.

In het oosten van het land daarentegen is er grote schade (tot 100 %). De aanvoer op de Mechelse Veilingen is amper de helft als die van vorig jaar. Men heeft vooral ook te maken met kwaliteitsverliezen.

5/ Granen:

Door de combinatie van vorst en sneeuw valt de schade aan de wintergranen mee. De sneeuwlaag heeft als deken gewerkt tijdens de ergste vorstnachten. Vooral de laat gezaaide en natte percelen vertonen een uitval boven de 10 %.

